

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2013

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

VERTINIMO SCHEMA

I DALIS

(30 /100)

Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:

1. Paaiškinkite šių žodžių reikšmę:

a) bičiulė (1 taškas)
Gera draugė.

b) „sumalti į miltus“ (1 taškas)
Įveikti, sutriuškinti, nugalėti.

c) „į akis kristi“ (1 taškas)
Pastebėti, pamatyti.

d) londoniškės ar dubliniškės (1 taškas)
Londono ar Dublino kvartalai, kuriuose gyvena lietuviai.

e) „čiupti lyg juodą duoną“ (1 taškas)
Imti lyg brangų, vertingą dalyką.

2. Kokios tyrimo apie emigraciją išvados ir kaip emigrantai į jas reaguoja? (5 taškai)

Tyrimo išvados: „Ne pinigai – laimė, o emigracija dėl didesnio uždarbio yra klaida.“
Emigrantai nesutinka su tyrimo išvadomis, piktinasi, jaučiasi pažeminti.

3. Kodėl „emigrantai labai sunkiai kalba apie savo problemas“? (5 taškai)

Emigrantai, išvažiuodami iš Lietuvos, ją niekino, o jų lūkesčiams nepasiteisinus, nenori pripažinti savo nesėkmės. Kuriamas gero gyvenimo įvaizdis, bet realybė kartais yra visai kitokia. Jiems gėda pripažinti, kad klydo, kad nepavyko įgyvendinti svajonių. Emigrantai mano, jog jie neturi teisės skųstis, nes patys pasirinko šį kelią.

4. Paaiškinkite, apie kokią emigrantų dramą mums kalba autorė? (5 taškai)

Autorė kalba apie trečiosios kartos emigrantų identiteto dramą. Jie neturi savo tapatumo, savasties. Jie netapo amerikiečiais, britais ir turbūt jais netaps. Jie „blaškosi tarp paniekos dar nesuprastai kitos kultūros realybei, paliktajai Lietuvai ir naujojo lietuviškumo paieškų“.

Emigrantui sunku, nes jis paliko Lietuvą dėl ekonominių priežasčių, o užsienyje, kur yra daugiau galimybių, jam trūksta Lietuvos.

5. Kokius atgimusio lietuviškumo pavyzdžius pateikia autorė? Kodėl? (5 taškai)

Autorė pateikia du atgimusio lietuviškumo pavyzdžius. Vienas Londono lietuvis vos kelias knygas per gyvenimą perskaitęs čiumpa lyg juodą duoną Platono „Valstybę“, kitas lietuvis savo laisvalaikį praleidžia Lietuvos naujienų svetainėse. Autorė nori parodyti lietuviškumo svarbą emigracijoje, ilgesį Lietuvai.

**6. Kodėl emigracijos Lietuva vadinama nelaimingąja? Ar jūs su tuo sutinkate?
Paaiškinkite, kodėl.** (5 taškai)

Emigracijos Lietuva autorei yra iš Lietuvos emigravę lietuviai. Emigracijos Lietuva vadinama nelaimingąja todėl, kad emigrantai niekur neranda savo laimės: nei Lietuvoje, nei svetur. „Lietuvoje trūko pinigų ir galimybių, o ten, kur jų yra, trūksta Lietuvos“.

Nelaimingoji emigracija, nes irsta šeimos, be tėvų Lietuvoje auga vaikai, žmonės kamuojami tėvynės ilgesys.

PASTABA: Vertinant antrosios ir trečiosios dalių atsakymus, bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

1. Temos suvokimas: Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir sugeba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%

2. Teksto struktūra ir vientisumas:

Dėstymo tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%

3. Kalbinė raiška: Kandidatas sugeba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netuščiažodžiaudamas perteikti savo mintis ir nuomonę. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%

4. Kalbos normų laikymasis: Rašybos, skyrybos, žodyno, gramatikos taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

II DALIS

(30/100)

Pakomentuokite šią ištrauką. Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).

Kokia, Jūsų nuomone, yra tikroji realybė?

„Lietuvių susibūrimai [...] primena viena už kitą labiau pagyrūniškų istorijų konkursą [...]. O visai greta – tikros, bet garsiai nepapasakotos istorijos [...].“

Šioje ištraukoje autorė kalba apie dvi skirtingas realybes, kurios viena kitai prieštarauja. Viena realybė – gražios, bet išgalvotos istorijos apie lietuvių pasiekimus emigracijoje, kita – tikros, bet nutylimos istorijos apie ilgesį Lietuvai, irstančias šeimas, nepasisekimus.

Iš teksto paaiškėja, kad tikroji realybė yra kita, skaudi, todėl nepasakojama. Galima manyti, kad emigrantas, palikdamas Lietuvą, turėjo daug vilčių, kad jo gyvenimas pagerės. Išvykus paaiškėjo, kad gyvenimas svetur nėra vien rožėmis klotas. Emigrantui sunku pripažinti, kad jis galbūt padarė klaidą emigruodamas, kad nors išvykdamas jis niekino Lietuvą, dabar jam trūksta giminės, trūksta paliktos šeimos. Todėl emigrantai yra piversti užsidėti kaukę, pagražinti skaudžią realybę, kad nereikėtų pripažinti nesėkmės ir kad gyvenimas atrodytų gražesnis.

Aš manau, kad yra įvairių laimingų ir nelaimingų emigracijos istorijų. Manau, kad visi iš pradžių susiduria su didesniais ar mažesniais adaptacijos svetimoje šalyje sunkumais. Nors vėliau emigrantai ir yra laimingi, bet jiems nuolat trūksta jų šaknų.

III DALIS

(40/100)

Esė

Pasirinkite vieną iš pasiūlytų temų ir parašykite esė (apytiksliai 300 žodžių).

1. Mano namai - ten, kur aš esu.
2. Kelias svajonių link ne vien rožėmis klotas.

Rišliai parašytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, parašytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).

